

ZPRÁVY

CYRILOMETODĚJSKÉ LIGY V KANADĚ

Číslo 2 /vydáno nákladem 3,000 výtisků/. Září, 1952.
Adresa: V. Vostrez, 10 Rockwood Pl., Apt. 3., Hamilton, Ontario, Canada.

K N Í Ž E N Ā Š .

/Úvaha o díle svatého V á c l a v a ./

Tisíc let se upírá vroucí láska a úcta českého národa k svatému Václavovi. Tisíc let je pro nás každoročně se vracející den 28. září posvátnou chvílí, soustřeďující všechnu dramatickou mohutnost českých dějin, kterým určil dráhu kníže Václav. Posvěcení vlastní a posvěcení svého národa bylo vůdčí hvězdou jeho života. Václavova oddanost Církvi a pronikavost v šíření křesťanského světla vydaly nejkrásnější květ, dýšící politikou svobodou, rozmachem kulturním a hnutím pro ušlechtilou mravnost.

Připraven dobrým vzděláním a zbožně vychován, Václav se oddával službě Boží. Uspořádal slavné přenesení sv. Ludmily z Tetína na Pražský hrad, budoval chrámy, školy, udržoval důvěrné styky s biskupy, kněžími a podporoval hmotně všechny, kteří svými schopnostmi a vzděláním přispívali k rozkvetu křesťanské kultury. Vyvrcholením této činnosti byl však osobní příklad světcův, jeho bezmezná štedrost, zbožnost a osobní zdrženlivost. A je dokonce prapodobné, jak říká latinská legenda, že toužil dosáhnout vzorů přísně mnišských. Jsa nadšen duchem askese, která se za nedlouho rozvinula v rigorosní reforme clunijské.

Jeho doba nebyla v Čechách ještě na tolik vyspelá, aby klidně přihlížela ku snahám tak ideálním a mravným, jakými plálo srdce Václavovo. Jako zavraždění Ludmily, i nejtrapnější okamžik v českých dějinách, bratrovražda v knížecím rodu Premyslovců byla důsledkem rostoucí síly křesťanství, které přes zoufalé pohanské vzepjetí pronikalo společnost a dávalo nové základy pro vztah mezi jednotlivci, kmeny a národy.

Než otázka náboženská nebyla jen problémem vnitřním. Od Visly až k Atlantiku se rozprostírala říše založená mocnou pestí Karlo - vou. Vedle osoby císařovy a říšských snemů, na nichž právě Václav získal Čechám vynikající postavení, dostávalo se mnohotvárnému celku jednoty v náboženství, jehož rozšíření a upevnění si učinil Karol životním cílem. Tato myšlenka nikdy neustoupila do pozadí ani za jeho nástupců. Když pak zkonsolidované Nemecko za Jindřicha I. vystoupilo na scénu světových dějin téměř s gigantickou smelostí a bezohledností, mladý Václav vycítil nemožnost, aby Čechy, přiklonivše se k liturgii slovanské, mohly ještě po rozpadu Velkomoravské říše obstát v přívalu západní kultury.

Boj mezi křesťanstvím a pohanstvím v zemi měl za následek i nejednotnost politickou. Proti Václavovi s katolickými knížaty a knežstvem jak západním tak cyrilometodejským stály odstředivé síly pohanství a arianismu, bourící se proti pevné, zemi sjednocující ruce Václavovy. Jeho politika smerovala k upevnění mladého českého státu jednak získáním autority mezi kmenovými knížaty a vnějším zabezpečením před stálou nemeckou hrozbou, jednak hospodářskou vyrovnaností uplatňováním pronikavých sociálních zmen a křesťanské charity. Václav vypaložil všechny síly k vybudování vlastního domácího ohníska křesťanské kultury latinské Církve, se kterým musel okolní svět, zejména říše nemecká, počítat. Tím byla existence českého národa a státu, jemuž byl připravován osud Velkomoravské říše, tak upevněna, že už mocní sousedé nemohli najít záminku, aby zničili českou zemi jako rozkladnou a nebezpečnou překážku pro šíření křesťanství a civilisace.

Pohanská a ariánská reakce se také zmýlila počítajíc s podporou Boleslavovou. Dokonce tam, kde Václav byl tolerantní, mladší jeho bratr energicky zdolával všechny snahy smerující k oslabení křesťanství v Čechách, odstraňuje jakoukoliv záminku k vojenskému zakročení říše. Politickým sjednocením zeme a zabezpečením samostatného rozvoje pomocí katolicismu určil Václav vývoji dalších dějin dráhu, která vedla k zachování historického poslání Velkomoravské říše, k obnově samostatnosti našich národů ve společné republice Československé.

Českým zemím získal kníže Václav postavení tvůrčího budovatele civilisace a křesťanské kultury, vstupem až k trůnu Božímu ukázal našemu národu konečný cíl a záruku nesmrtelnosti. Proto pohlíželi Čechové k Václavovi jako mocnému přímluvci u Boha, zejména v dobách nejhlubšího politického ponížení, kdykoliv šlo o zachránění národní svébytnosti. Jemu náleží jinak neobyčejně řídký čestný název národního světce, protože v tomto pojmenování spočívá plný a zdůvodněný význam Václavových snah církevních i politických.

Z potreby stále a stále se vracet a obnovovat hodnoty, jimiž svatý kníže položil základy k národní a státní samostatnosti, rozvinula se během staletí posvátná tradice svatováclavská. Jejím symbolem je mokutný chorál, vznášející se svou melodií nad Českou zemí; již osm set roků se jím obrací náš národ, těžce zkoušený tolika bouřemi a utrpením, o pomoc ke svému ochránci, jenž vlastní krví a ztrátou života navždy prodloužil život odkazu Cyrila a Metodeje: vernost Bohu, Církvi, národu. Chorál svatováclavský stojí svou mravní hodnotou nade všechny prosby.

Osm století volali naši předkové o pomoc a ochranu pro budoucí pokolení, pro ty, kteří v mlhavých dářavých příštích věků potáhnou pod korouhví Václavovou na obranu křesťanství a svobody rodné země.

"Deset století se národ radil s Tebou, Václave. S Tvou pomocí obstál i ve smrtelných zkouškách. Tvrdé poučení a trest následovaly, kdykoli se jeho vůdcové dali na scestí, odhodivše křesťanské tradice Tebou vybudované. Avšak přeplněné koncentrační tábory, tlumený zpěv Tvého velebného chorálu v kobkách kriminálů a vzlykotem prorývané modlitby osirelých dětí jsou důkazem, že jsme stále národem Tvým. I my vyhnanci, rozptýlení po všech světadílech, scházíme se duchovně s Tebou v národní svatyni na Pražském hradě. Ukaž světu, jaká síla a vítězná moc je skryta ve slovech n e d e j z a h y n o u t i n á m n i b u d o u c í m ."

Pavel Myslík.

V. Josef Pekař: "Jsou národové v Evropě, kteří mají od dob středověkých světce podobného významu a kultu, jako my ve svatém Václavovi. Ale není, tuším národa, jehož úcta by takovou měrou soustředila se k jedné postavě, takovou měrou plnila po všechny věky veškerenství národní společnosti, která by měla tak slavné středisko kultu, jako je hrad pražský s katedrálou svatého Víta a kaplí svatováclavskou nad hrobem světcovým ve více než tisícileté metropoli země. A jisté není národa, který by se mohl pochlubit tak starobylou a tak slavnou hymnou národní, jako je chorál svatováclavský, tou písní nádeje a útechy, písní starou více než šest století, jež nese se k nám z hlubin minulosti, nasycena modlitbami věků, vždy znovu a znovu spojujíc v jedné prosbě a jedné myšlence nové pokolení národní s generacemi předků, s tou daleko větší a početnější obcí kmenovou, jež žije jen ve vzpomínce a paměti. Vyložil jsem jinde, že je to síla a vůle národního vědomí, jež je nosnou silou, bijícím srdcem našeho dějinného života, řekl jsem výše, že tradice svatováclavská je v nejvlastnější podstatě své výrazem touhy po nadpřirozeném posvěcení, po nebeském autorisování, po zbožnění citu a vědomí národního. Ta snaha spojití a smíření v jedné profánní a svaté, lidsky národní a božské měla a musela mít nemalou sílu mravně výchovnou: nemohla dovolávat se pomoci svatého patrona národního leč tam, kde modlitba její byla srovnatelná se zásadami práva a pravdy. V tom záležela nepochybně a z velké míry i síla nábožensky ukázněného nacionalismu minulosti, že v tomto požadavku, v tomto chápání národní myšlenky jako myšlenky mravní, jako programu práva, spravedlnosti a nenásilí, shodli se s tradicí svatováclavskou noví velcí vůdcové a zákonodárci vůle národní, jež nám dalo 19. století, prozrazuje, že

v myšlence svatováclavské jsou hodnoty, jež odpovídají stále reálním požadavkům přítomnosti. To všechno, nejen city piety a sentimentality, je zárukou, že učta svatého Václava nevymizí z této země. Prejeme si, aby i dále žila a sílila jako posvěcení citení národního a zduchovnění pout, jež spíná jí v jedno národ český z časových dálek deseti století. A chceme verit, se zbožně verícími, že svatý Václav i v druhém tisíciletí své vlády neodepře podpory české zemi, otevřené s důverou v naději na jeho pomoc, osudům budoucnosti."

Bylo to 12. července r. 1260, když Přemysl Otakar II. stál na Moravském poli proti přesile nepřátel. Palacký líčí začátek boje slovy:

" Korouhev svatého Václava ve slunci najednou jako jasným bleskem Čechům se zdála ozářena, zdála se zvestovati Čechům přítomnost a pomoc svatého dědice jejich země. Hlasíte: "Hospodine, pomiluj ny" zpívající, očekávali útoku nepřátelského.

A dne toho dosáhli Čechové jednoho z nejslavnějších vítězství, jakého kdy české země dosáhly."

S V A T Ý V Á C L A V

P Ř Í K L A D E M P R O K A T O L I C K O U A K C I .

V kronikách čteme o životě českého knížete svatého Václava, dojemně líčeném též ve staročeských legendách. Kníže Václav byl budovatelem duchovního i hmotného blahobytu ve své zemi. Usiloval všemožně o povznesení vedy a mravů svého národa, dosud barbarského, pomocí Církve. Pohanští zemané a vlastní bratr Boleslav nepochopili přínos Václavova snažení a zavraždili ho ve Staré Boleslavi r. 929, když se ubíral zrána do kostela.

Kníže Václav je známý svou vzdělaností, které se mu dostalo od kněží staroslověnského i latinského obradu. Snažil se šířit poznání Krista a křesťanskou vzdělanost i za cenu ztráty knížecího stolce a dokonce svého života. Hlavním příkazem mu byla služba Bohu i bližnímu bez výhrady: láska, toť celý člověk. Příklad života svatého Václava vedl staletími náš národ a je i naší generaci světlem, v jehož následování můžeme jedine správně řešiti současné tíživé problémy.

Myšlenková i hmotná situace dnešního světa je strašná. Jsme svědky, jak se lidé snaží organisovat bez Boha. Předtím, za Velké revoluce francouzské materialistické směry chtěly člověka oprostit od autority Boží a svou víru a naději vložili jen v lidský rozum. Rovnost, volnost, bratrství zůstaly jen hesly.

Základem katastrof našeho století je hřích nevěry v Boha. Lidé tonoucí v materialismu nevidí cíl a smysl života, lidé vlastního národa si začínají nerozumět. Písmo svaté je mnohým jen básnickou knihou a ne zákonem života. Co dnes znamená Spasitelův výrok "Hledejte nejprve království Boží a spravedlnost jeho a ostatní bude Vám přidáno"? Co jiného než básnický obrat? Co však je nám přidáno bez království Božího? Nespravedlnost, tyranství, žaláře, pronásledování. Důkaz, který hrmí do našich duší mohutněji než sám svatý Pavel.

Hledáme-li upřímně lék a novou naději pro sebe, pro náš národ a nešťastný svět, vraťme se na začátek našich dějin k vznešeným ideálům svatého knížete. Po jeho příkladu budme bojovníky a šířitelé křesťanského světového názoru, bojovníky za svobodného, duchovního člověka.

----- P. A. B e r n á ě k, OMI.

K O S T E L Y V P R A Z E

v d o b ě s v a t o v á c l a v s k é .

Přehlížíme-li pražské kostely, vidíme dobu klidu a vzestupné snahy; avšak též období nejistoty a hledání, touhy po nové orientaci a nových hodnotách. Proto též má v sobě pražská chrámová architektura více dokumentární síly, než je tomu ve velké většině jiných měst.

Stavba kostela byla civilisačním přínosem, výrazem hluboké zbožnosti, odleskem blahobytu i výsledkem tvůrčí ctižádosti. Do ní vtiskly své úmysly Církev, dvůr, šlechta, měšťanstvo i lidé. V celkové koncepci chrámové stavby, t. j. půdorysu a prostorové i vnitřní výstavbě, našly ohlas nejrůznější slohové snahy, z nichž každá byla nerozlučně spjata s celým systémem myšlení a podmínek duchovních i hmotných tehdejší doby. Mnohé myšlenky přicházely z jiných kulturních středisek Evropy, a bylo by nesprávné vyjímati české země z rámce širších souvislostí a uvažovati je samy o sobě.

Zemepisná poloha Prahy, ležící v srdci Evropy na průsečíku paprsků vycházejících ze dvou různých ohnisek kultury - Itálie a Francie - způsobila, že se zde stal život složitější a rozhodování a hledání pravé cesty obtížnější. Stálý kulturní neklid vznecuje a nutí k pojímání uměleckých úkolů s krajní vážností. Předem je nutno si uvědomit tyto skutečnosti, abychom mohli správně posuzovat chrámové stavby v Praze. Valná jejich část je vysoké úrovně výtvarné. Nejsou to jen opakovaná schemata. Je v nich boj stavitelů s hmotou a snaha po úspěšném zvládnutí prostorů, plastického objemu i formy. Často zde nalézáme vysoce působivé mohutnosti architektury, jinde nevyužitě. Pražské kostely tvoří organickou součást města a nelze si Prahu bez kostelů představit.

Po úspěšné apoštolské činnosti sv. Cyrila a Metoděje /9.stol./ vzrůstá se v Čechách a na Moravě činnost misijní, přicházející z oblasti jihovýchodní i ze západu. Kolem r. 900 vítězí u nás křesťanství jako jediný nositel civilizace a kultury. Naše země byly definitivně včleneny do tohoto organismu, neboť posila ze západu byla nejen mocná, ale i vytrvalá. Vznikají stavby pro obecnou potřebu křesťanského kultu. Přichází nové myšlenky prostorové a zraje hmotná formace křesťanského kostela.

Jedna ze základních vlastností Čech je duch tvorivosti, toužící po všestranném uznání. Zakládají se kláštery, jako např. benediktinský klášter sv. Jirí na pražském hradě /od r. 973/ a brevnovský /od r. 992/, pak premonstrátský na Strahově /od r. 1140/, které se stávají pramenem a osou veškerého kulturního života. Původní stavby byly však jen provisoria a teprve později byly vystrídány kamennými stavbami.

Je zajímavé, že první kostel nebyl založen v Praze, nýbrž na Levém Hradci, jehož význam byl tehdy asi vyšší.

Ke konci Borivojovy vlády byl na pražském hradě založen první kostel, zasvěcený Panne Marii, který brzy zanikl. Nejstarší kostel v Praze, dodnes zachovaný téměř v původním stavu, je kostel sv. Jirí asi z r. 915. Byl postaven z kamene ve slohu románském.

Období vlády knížete Václava je důležité pro dějiny domácího stavitelství tím, že do něho spadá zbudování kostela na pražském hradě, zasvěceného sv. Vítu. Pražský hrad, založený asi v IX. stol., měl v r. 930 již 3 kostely. - Kníže Václav byl mužem vzácných osobních kvalit. Projevil se také jako osobitý stavebník samostatného úsudku, snažící se uvést do země stavitelskou myšlenku zcela ještě neobvyklé úrovně. Byl to čin, který překvapuje svojí vyspelostí a jeví se jako cílevedomá snaha po kulturním vyniknutí. Je málo tak zářivých příkladů v historii a nelze si představit, že by bylo možno docílit životního úspěchu tak vysoké úrovně, aniž by osobní snaha byla usměrněna hlubokou zbožností.

Asi o 130 let později kníže Špytíhnev zakládá nový, již basilikální kostel sv. Víta na témže místě. Na Vyšehradě je zakládáno Vratislavem II. a jeho bratrem biskupem Jaromírem nové ústředí. Je stavěno také několik nových chrámů, z nichž významnější je chrám sv. Petra /asi r. 1070/. - Behem doby románské vzniklo v Praze značné množství kostelů, z nichž nejvýznamnější byl na levém břehu Vltavy - premonstrátský na Strahově a pak kostelík sv. Vavřince na Petríně. Na pravém břehu vznikly kostely: P. Marie při spitalu týnském, sv. Mikuláše, sv. Haštala, sv. Klimenta a sv. Petra na Porčí. Z řady jiných je snad zajímavé připomenout kostel sv. Martina, nazývaný později "ve zdi". Tvářnost románské Prahy jako vzrůstajícího střediska kultury se takto menila rok od roku, až asi do poloviny XIII. století a tím stoupal i význam tohoto města.

Období románské kultury v našich zemích a zejména krátká doba vlády našeho národního světce, knížete Václava, prvního budovatele chrámu sv. Víta na hradě pražském, zůstává nám pro vždy zářným příkladem cílevedomé a úspěšné práce budovatelské a kulturní v naší vlasti. Touha po moci, závist a jiné pohanské prvky zkrátily tak zdárne se rozkvétající jeho činnost. Jiste, že by byl přispěl tento veliký duch ještě mnohými hodnotami k urychlení kulturního a uměleckého vývoje v našich zemích, kdyby Boží Prozřetelnost nebyla rozhodla jinak. Je pochován ve svatováclavské kapli v chrámě sv. Víta na Hradčanech.

U S V A T Ě H O V Á C L A V A V Ř Í M Ě .

Po staletí jsou proslulé římské basiliky pod patronátem velmocí. Ochráncem basiliky sv. Pavla je Anglie, basiliky v Lateránu Francie, Panny Marie Větší Španělsko a basiliky sv. Petra ve Vatikánu císařové římské / později rakouští /. Bylo to na sklonku doby Lucemburské, kteří jako králové čeští byli i římskými císaři, když Bramantes položil základní kámen k nové basilice svatého Petra, na jejíž kolosální stavbě se podíleli nesmrtelní umělci Rafael, Peruzzi, Michaelangelo, Vignola, Giacomo della Porta, Fontana a Maderna.

Tak se stalo, že se strany světské moci se stal čestným ochráncem nejslavnějšího chrámu, středu celého křesťanského světa, ten kdož byl Lucemburkům zářným příkladem panovnických povinností a milým předchůdcem na dědičném trůně země české - svatý Václav. Je jediným národním světcem, jediným svatým panovníkem, který byl povýšen na oltář u sv. Petra, na místě mučednické smrti toho apoštola, kterému Kristus řekl "... na té skále vzdělám Církev svou a brány pekelné ji nepremohou". Svou přítomností tam v Říme nám dává svatý kníže Václav záruku, že pokud bude náš národ stát na základech Petrovy skály, také on bude nepremozitelný.

V pravé příční lodi chrámu je oltář našeho knížete, nádherná mozaika dle originálu Caroselliho, venčená zlatým rámem. Na tomto místě konala Církev Ekumenický koncil r. 1870. Každý rok v září sem přicházejí krajané, žijící trvale nebo přechodně v Itálii. Blížily se posv. chvíle zahájení Milostivého léta a zdálo se, že ve statisícovém shromáždění bude sv. Václav jediným, opuštěným zástupcem svého národa. Avšak 28. září 1949, kdy komunisté doma šíleně ničí vše svatováclavské, rozléhá se vatikánským velechrámem jasný český zpev, vrcholící velebným chorálem a národní hymnou. Již desetiletí tu nebyla uctena památka svatého Václava tak krásnou slavností. Nekolik hodin poté mluví sv. Otec ve svém letním sídle Castel Gandolfo k uprchlíkům z Československa a pěti světovými jazyky k ostatním přítomným o uprchlících, o jejich boji, o sv. Václavovi ...

Pius XII. mezi jiným řekl: "Vím o statečnosti katolíků v Československu, která budí pozornost celého světa. Katolicismus v ČSR vítězí, poněvadž je to dílo Boží. Vaše účast mne otcovsky zaujala, neboť jste první delegací svého národa v této době v Říme. Svatý Václav je u trůnu Božího vašim nejvlivnějším přímluvcem a proto žehnám já jako náместek Kristův vašemu národu a pevně verím, že statečnost vašeho oprávněného boje bude odmenena požehnáním Všemohoucího, z jehož vůle vše se děje."

-----Robert P. V i l d e n b e r k.

" V Tvůj Blaník, Kníže velkých činů,
v Tvůj Blaník, baštu poslední,
dav buší chrabrých českých synů.
Již vstaň, svůj prapor pozvedni!"

22. S V Ě T O V Ý K O N G R E S P A X R O M A N A .

Od svého založení r. 1888 koná mezinárodní organizace PAX ROMANA svůj světový kongres po prvé na kanadské půdě. Úkolem této katolické organizace je sblížit národy, jejich vedoucí vrstvu k vzájemnému porozumení jakož i získat nové zkušenosti, jichž bylo dosaženo duchovním rozvojem jiných národů. Z tohoto hlediska je vytčený cíl dalekosáhlý, uvážíme-li, že mnozí z těch, c které pečuje PAX ROMANA, budou v několika letech rozhodovat v klíčovém postavení o osudu mnoha národů.

J.Em. James kardinál McGuigan, arcibiskup torontský, zaslal kongresu své zvláštní poselství. Praví v něm mimo jiné:

"Slova -Římský mír- působí na nás hlubokým dojmem, protože nám hlavne připomínají dobrodiní, jež mesto Caesaru prokazovalo krajům pod jejich panstvím po dlouhá období, a připomínají nám delší éru mesta papežů, jež ještě stále zůstává duchovním hlavním městem světa, hlásajícím učení o nejvyšší moci Boha a důstojnosti člověka, na nichž musí záviset naše naděje budoucího světového míru.

Katolíci, kteří měli možnost universitního vzdělání mají zvláštní apoštolát tlumočiti svetu ty náboženské a morální pravdy, bez kterých by nemohlo trvat mezinárodní společenství, skvělá to myšlenka, jež je thematem vašich úvah. Hmotný pokrok sám o sobe není žádnou zárukou, že by se národy zprátelily a spolupracovaly. Hmotné prostředky jako takové jsou mravně nestranné. Ty se okamžitě propůjčují krutovládě zrovna jako ke společenství. Úkolem katolických studentů a učenců je povznášet se nad všechny individuální, ústřední a národní zájmy a zdůrazňovat prvenství duchovnosti, jež jest jediným pevným základem lidské důstojnosti."

Katoličtí vysokoškoláci a graduanti v Československu byli ode dávna členy PAX ROMANA prostřednictvím svých spolků Česká liga akademická, Moravan a Moyses. V exilu máme Cyrilometodějskou ligu akademickou, která je součástí Cyrilometodějské ligy a zároveň plno-právným členem PAX ROMANA. Její delegáti, Alexander Fedinec, P. Ant. Bernáček, Dr. Stanislav Ředina, František Píndák, Zdeněk Ružar a Pavel Myslín se podíleli na jednání kongresu. P. A. Bernáček poděkoval francouzským projevem vedení organizace a těm vedoucím politikům, kteří z jejich rad vyšli, za všechnu morální i hmotnou pomoc, uprchlým katolickým studentům a intelektuálům z Československa.

Kandidát medicíny Alexander Fedinec, který byl hlavním československým delegátem, dodal kongresu anglicky pozdravný projev nejen za všechny vysokoškoláky v exilu, ale i za ty, kteří jsou za "železnou oponou" zbaveni možnosti svobodně se vyjádřit, avšak duchovně spojeni těmi ideami, jejichž nositelem je PAX ROMANA. Z jeho projevu vyjímáme:

"...Jestliže jsme zvolili smutný úděl života bez vlasti, pak jedine proto, abychom vynaložili všechny síly k založení spravedlivého míru, který zachovává podstatná práva lidské osoby a svobodu všech národů, míru, jenž je nejlépe charakterisován pro své vlastnosti výrazem PAX ROMANA.

Skutečnost, že naši bratři a z nich mnozí, kteří se zúčastnili předcházejících kongresů PAX ROMANA, trpí ve vězeních v čele s proslulým arcibiskupem pražským Josefem Beranem, je jen pokračováním dedictví křesťanské myšlenky v národě, která se rodí a obnovuje obětí. - Ústavy i prázdninová střediska, knihovny stejně jako umělecké soubory katolických vysokoškolských organizací jsou zrušeny komunistickým násilím. Jejich členové jsou však s Vámi spojeni v modlitbách i myšlenkově...

Přišel jsem hledat nový domov na daleký Západ z Podkarpatské Rusi, té části Československa, která je odtržena a dnes přímou součástí Sovětského Ruska. Všichni, kteří jsou z pozůstalých ubíjeni na Sibíři podle moskevského plánu genocidy, věří, že plně využijeme ve společném úsilí darovaných nám schopností - darů Ducha svatého - a podstatně přispějeme k uskutečnění míru, jehož pánem bude Kristus Král.."

P O U Ť C M L . K P A N N Ě M A R I I H O S T Ý N S K Ě

V B L E N H E I M U , O N T .

/ D e l e g a c e z e m s k é h o v ý b o r u C M L v K a -
n a d ě b y l a p ř i j a t a J . M . n e j d p . o p a t e m
A m b r o ž e m O n d r á k e m . /

Nikdy se nepodaří vymazat skutečnost, přes zakazování veřejné spontánní úcty Panně Marii, že pod Hostýnem byl znemožněn jeden z nejvážnějších pokusů zničit civilizaci a křesťanskou kulturu evropskou herdami ženoucými se z východních stepí. Nikdy se nepodaří zničit novou naději ve svou Ochránkyni v srdcích našeho lidu!

Ti, kteří odeházeli navždy ze své země hledající nový domov, nové životní podmínky, nesli si s sebou úctu k Matce Boží a vzpomínky na krásné svatohostýnské pouti jako vzácné dedictví. A tak jsme se stali i my ve vyhnanství svědky a účastníky posvátné chvíle: oslavy stříbrného jubilea založení osady Panny Marie Svatohostýnské v krajském středisku Blenheimu. Ve dnech 16. a 17. srpna se k této slavnosti dostavil velký počet krajanů i ze vzdálenějších míst v Kanadě. Srdečné pohostinství místních osadníků v čele s panem farářem P. Dr. Špačkem, bylo příčinou, že hosté byli vřele přijati a spokojeni a mohli se tak všichni plně venovat krásnému programu oslav. J. M. nejdp. opat Ambrož Lev Ondrák O.S.B. byl celebřantem slavných pontifikálních bohoslužeb, které zejména v neděli pod širým nebem byly hojně navštíveny. Také jeho sobotní kázání bylo vdečně přijato. Průběh slavnosti byl zachycen pro rozhlasCBC.

Za svého pobytu v Blenheimu přijal nejdp. opat v zahradě kapucínského kláštera pětadvaceti-člennou delegaci Zemského výboru Cyrilometodejské ligy v Kanadě. Delegaci představil zemský duchovní rádce CML P. František Dostál, S.J. Pozdravný projev přednesl zemský jednatel CML Václav Vostřez. Řekl mimo jiné:

"Přišli jsme také pozdraviti Vaši Milost a tlumočiti Vám naši hlubokou vděčnost za práci, kterou konáte mezi krajany a za podporu snah směřujících k obnově křesťanských tradic v osvobozeném Československu. Cyrilometodejská liga v Kanadě se zapojila do stejného díla a spoléhá na Vaši pomoc. Budeme se také těšiti, že nás v příštím roce poctíte svou účastí na některém celokanadském podniku CML. Dále jsme Vás přišli poprositi o udělení Vašeho požehnání..."

Program činnosti CML v Kanadě je dostatečně známý z tištěných zpráv. Pripomínám jenom, že naši delegáti se právě v těchto dnech zúčastní světového kongresu PAX ROMANA, kde v studijní části přednesou předem vypracované návrhy, zejména návrh na zřízení katolické university v Užhorodě po pádu komunismu. Podarilo se nám vybudovati silnou a jednotnou vrcholnou organizaci CML v Kanadě. Našimi členy a funkcionáři jsou "starokrajané" i nově příchozí političtí uprchlíci. Sdružujeme Čechy, Slováky a Rusíny. Zemský předseda je Čech, první místopředseda je Rusín a druhý místopředseda je Slovák. Sdružujeme katolíky římského i východního obradu. Náš první místopředseda je řeckokatolík. Budeme se snažit, abychom tento rozsah i nadále udrželi..."

Mnozí z nás jsou rodáky z kraje, ve kterém je město Broumov. Z Vašeho opatství přišli po r. 1945 do tanejšího kláštera stateční kněží, aby pracovali na Vinici Pána v naší vlasti. Tragické okolnosti zavinily, že nebylo dokončeno jejich úspěšně započaté dílo. Prosíme Pána Boha, aby se tito mohli co nejdříve vrátiti na své působiště, neboť to bude současně záruka, že v naší vlasti nastane svoboda, tolik žádaná našimi zuboženými drahými doma a také možného návratu nás, vyhnanců..."

Nejdp. opat Ondrák udělil přítomné delegaci své požehnání a setrval s ní ve společné rozmluvě.

František Sušil: Ó Hostýno, skvělá nádhero vlasti mé,
pamětníku svatý slávy nemíjivé,
jasná hvězdo, co září
posvátný Slovanů plamen.

R O Z H L A S C M L V K A N A D Ě .

Péčí dpp. Svobody a Janička má Cyrilometodejská liga - zemská skupina v Kanadě svůj vlastní pořad v radiovém vysílání přes CBC stanici v Montreálu a tak i možnost vysílání do Československa.

Písemné příspěvky zasílejte na adresu zemského jednatele CML.

SVATOVÁCLAVSKÉ OSLAVY A POUŤ
V TORONTĚ.

/Pod patronací Jeho Em. kardinála
James C. McGuigana, arcibiskupa
torontského./

Cyrlometodějská liga v Kanadě a Osada sv. Václava v Torontě
porádají slavnost "SVATOVÁCLAVSKÉ OSLAVY A POUŤ" v neděli, dne
28. září 1952 v Masaryk'townu /Scarboro/.

Na poradu je v 11,05 hod. dopol. uvítání J.Em. kardinála James
C. McGuigana a jeho proslov k Čechoslovákům. V 11,30 hod. dopol.
slavná mše svatá u polního oltáře k
ho Václava, obětovaná dp. P.Františkem Dostálem, S.J.,
Chathamu. Slavnostní kázání bude
Špaček, O.Cap., farář z Blenheimu. Ve 12,30 je společn
Ve 2,30 hod. odpol. je "Slavnostní pro j
továclavské tradici v Českos
sku," který prednese

Prof. Dr. František KRÁL, z univers
vania, Philadelphia, USA. - Pozdravné projevy prednes
z USA a Kanady. Následovati bude umelecký porad, volná zábava, ta-
nec a pod.

Vybízíme naše krajany k hojně účasti také v krojích.

Zemský výbor Cyrlometodějské ligy v Kanadě konal v poslední
době tři výborové schůze v Torontě, na kterých projednal naléhavé
organizační záležitosti. Hlavní výsledky jeho práce jsou uveřejne-
ny v těchto "Zprávách CML V KANADĚ". V přípravě organizace svato-
václavských oslav v Torontě se výbor rozhodl dát jim co nejširší
základnu. Jako slavnostního řečníka pozval Dr. Josefa Černého
z Washingtonu, USA a když by se tento nemohl dostavit pak Prof.
Dr. Františka Krále z Philadelphie, USA.

V předvečer svatováclavských oslav v Torontě, bude zem. výbo-
rem CML usporádán ve stejném městě debatační večírek
s Prof. Dr. F. Králem. /Sobota 27. září t.r./ Večírek bude řídit
zemský předseda CML Alfons Kinský. Bližší údaje se dozvíte dodateč-
ně u činovníků CML v Torontě a osady sv. Václava tamtéž.

Príspevky do třetího čísla /psané na stroji/ zašlete nejpozdě-
ji do 20. října 1952.
